

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบริหารงานโรงเรียนระหว่างโรงเรียนประจำเอกชนประเภทพหุศึกษากับโรงเรียนประจำเอกชนประเภทอื่น ในเขตกรุงเทพมหานคร และใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย โดยการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ดูแลนักเรียนประจำ หัวหน้าหมวดวิชา และครูผู้สอนโรงเรียนประจำเอกชนทั้ง 2 ประเภท จำนวน 4 โรงเรียน คือ วัชรราชวิทยาลัย โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย โรงเรียนโรงเรียนราชินี และโรงเรียนราชินีบน ตามขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนประจำเอกชน 7 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ ด้านการดูแลนักเรียนประจำ การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานบุคคล การบริหารงานกิจการนักเรียน การบริหารงานอาคารสถานที่ และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จากนั้นจึงนำข้อมูลมาพิจารณาความสอดคล้องของโรงเรียนประจำเอกชนแต่ละประเภท เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานโรงเรียนระหว่าง 2 ประเภท

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยประกอบด้วย โรงเรียนประจำเอกชนประเภทพหุศึกษากับโรงเรียนประจำเอกชนประเภทอื่น ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 15 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย 4 โรงเรียน จาก 15 โรงเรียน ในศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานโรงเรียน โดยใช้วิธีการพิจารณาจากคุณสมบัติที่ตั้งไว้ (Criterion-based Sampling) (Goetz and LeCompte, 1984: 77) ดังนี้

โรงเรียนประจำเอกชนประเภทพหุศึกษา วิทยาลัย ใช้วิธีเลือกขึ้นมาโดยใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาของ Weinberg (1967) ที่ได้อธิบายลักษณะของโรงเรียนประจำประเภทพหุศึกษาไว้ ซึ่งพบว่าทั้ง 15 โรงเรียน มีเพียงโรงเรียนเดียวที่มีลักษณะตรงกับโรงเรียนประจำประเภทพหุศึกษา คือ โรงเรียนนวมวิชรราชวิทยาลัย

โรงเรียนประจำเอกชนประเภทอื่น ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

1. ต้องมีจำนวนนักเรียนที่อยู่ประจำตั้งแต่ 150 ขึ้นไป
2. ระยะเวลาการก่อตั้งโรงเรียน ตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไป
3. ดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนประจำมาอย่าง

ต่อเนื่อง

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว พบว่า โรงเรียนที่มีลักษณะสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ดังกล่าว จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย โรงเรียนราชินี และโรงเรียนราชินีบน

ผู้ให้การสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ดูแลนักเรียนประจำ หัวหน้าหมวดวิชา และครูผู้สอนโรงเรียนประจำประเภทพัลลิสกุล และโรงเรียนประจำเอกชนประเภทอื่น จำนวน 83 คน โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนทุกคน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายในเลือกผู้ดูแลนักเรียนประจำ หัวหน้าหมวดวิชา และครูผู้สอน ในการให้สัมภาษณ์ ดังนี้

1. โรงเรียนประจำเอกชนประเภทพัลลิสกุล จำนวน 17 คน

แยกเป็น

- ผู้บริหารโรงเรียน	1 คน
- ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน	1 คน
- ผู้ดูแลนักเรียนประจำ	5 คน
- หัวหน้าหมวดวิชา	5 คน
- ครูผู้สอน	5 คน

2. กลุ่มโรงเรียนประจำเอกชนประเภทอื่น จำนวน 66 คน แยก

เป็น

- ผู้บริหารโรงเรียน	1 คน
- ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน	18 คน
- ผู้ดูแลนักเรียนประจำ	5 คน
- หัวหน้าหมวดวิชา	5 คน
- ครูผู้สอน	5 คน

2.เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ประเภท คือ แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง และแบบวิเคราะห์เอกสาร

2.1 แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง จำนวน 4 ฉบับ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนและ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ดูแลนักเรียนประจำ หัวหน้าหมวดวิชา และครูผู้สอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียน ตามขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน 7 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ ด้านการดูแลนักเรียนประจำ การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานบุคคล การบริหารงานกิจการนักเรียน การบริหารงานอาคารสถานที่ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนทุกด้าน และสัมภาษณ์ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนเฉพาะด้านที่รับผิดชอบ

2.1.2 ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้ดูแลนักเรียนประจำ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียน ด้านการดูแลนักเรียนประจำ

2.1.3 ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์หัวหน้าหมวดวิชา แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนตามขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน 6 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานบุคคล การบริหารงานกิจการนักเรียน การบริหารงานอาคารสถานที่ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2.1.4 ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนตามขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน 6 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานบุคคล การบริหารงานกิจการนักเรียน การบริหารงานอาคารสถานที่ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2.2 แบบวิเคราะห์เอกสาร เป็นแบบวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนเอกสารที่ศึกษา ได้แก่ หนังสือคู่มือของโรงเรียน แผนปฏิบัติการประจำปี และ

เอกสารต่าง ๆ ของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานโรงเรียน

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานโรงเรียนและระบบการบริหารงานของโรงเรียนประจำเอกชนประเภท พับลิกสกูล และโรงเรียนประจำเอกชนประเภทอื่น โดยกำหนดกรอบแนวคิดตามการบริหารงาน 7 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานด้านการดูแลนักเรียนประจำ การบริหารงานด้านธุรการและการเงิน การบริหารงานบุคคลการบริหารงานกิจการนักเรียน การบริหารงานอาคารสถานที่ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

3.2 สร้างเครื่องมือวิจัยตามกรอบแนวคิดของการบริหารงานโรงเรียนประจำเอกชนประเภทพับลิกสกูลและโรงเรียนประจำเอกชนประเภทอื่น ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง และแบบวิเคราะห์เอกสาร จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

3.3 นำเครื่องมือที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแก้ไข ความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของการใช้ภาษา

3.4 นำเครื่องมือที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง

3.5 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังโรงเรียนทั้ง 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนนวมิรุฑูวิทยาลัย โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย โรงเรียนราชินี โรงเรียนราชินีบน เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ดูแลนักเรียนประจำ และครูผู้สอน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

4.2 ผู้วิจัยสร้างตารางกำหนดวัน - เวลาในการสัมภาษณ์ และทำหนังสือถึงผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยด้วยตนเอง ดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

4.2.1 ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยด้วยตนเอง

4.2.2 ช่วงเวลาในการสัมภาษณ์ ตั้งแต่วันที่ 15 – 29 มีนาคม 2545

ในการรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ดูแลนักเรียนประจำ หัวหน้าหมวดวิชา และครูผู้สอน จำนวน 76 คน จาก 83 คน คิดเป็น ร้อยละ 91.57 โดยแยกเป็นประเภทโรงเรียน ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ของโรงเรียนแต่ละประเภท

โรงเรียน	ประจำประเภทพิบูลศฤงคาร			ประจำประเภทอื่น		
	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์	จำนวนที่ได้รับการสัมภาษณ์	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์	จำนวนที่ได้รับการสัมภาษณ์	คิดเป็นร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	1	1	100.00	3	3	100.00
ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน	1	1	100.00	18	11	61.11
ผู้ดูแลนักเรียนประจำ	5	5	100.00	15	15	100.00
หัวหน้าหมวดวิชา	5	5	100.00	15	15	100.00
ครูผู้สอน	5	5	100.00	15	15	100.00
รวม	17	17	100.00	66	59	89.39

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การบริหารงานโรงเรียน โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5.2 แบบวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

โดยผู้วิจัยจะนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือทั้ง 2 ประเภท มาพิจารณาความสอดคล้องของข้อมูลแต่ละโรงเรียน และพิจารณาความสอดคล้องของข้อมูลของโรงเรียนแต่ละประเภท จากนั้นจะนำข้อมูลของโรงเรียนแต่ละประเภทมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ ตามขั้นตอนในแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 6 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล